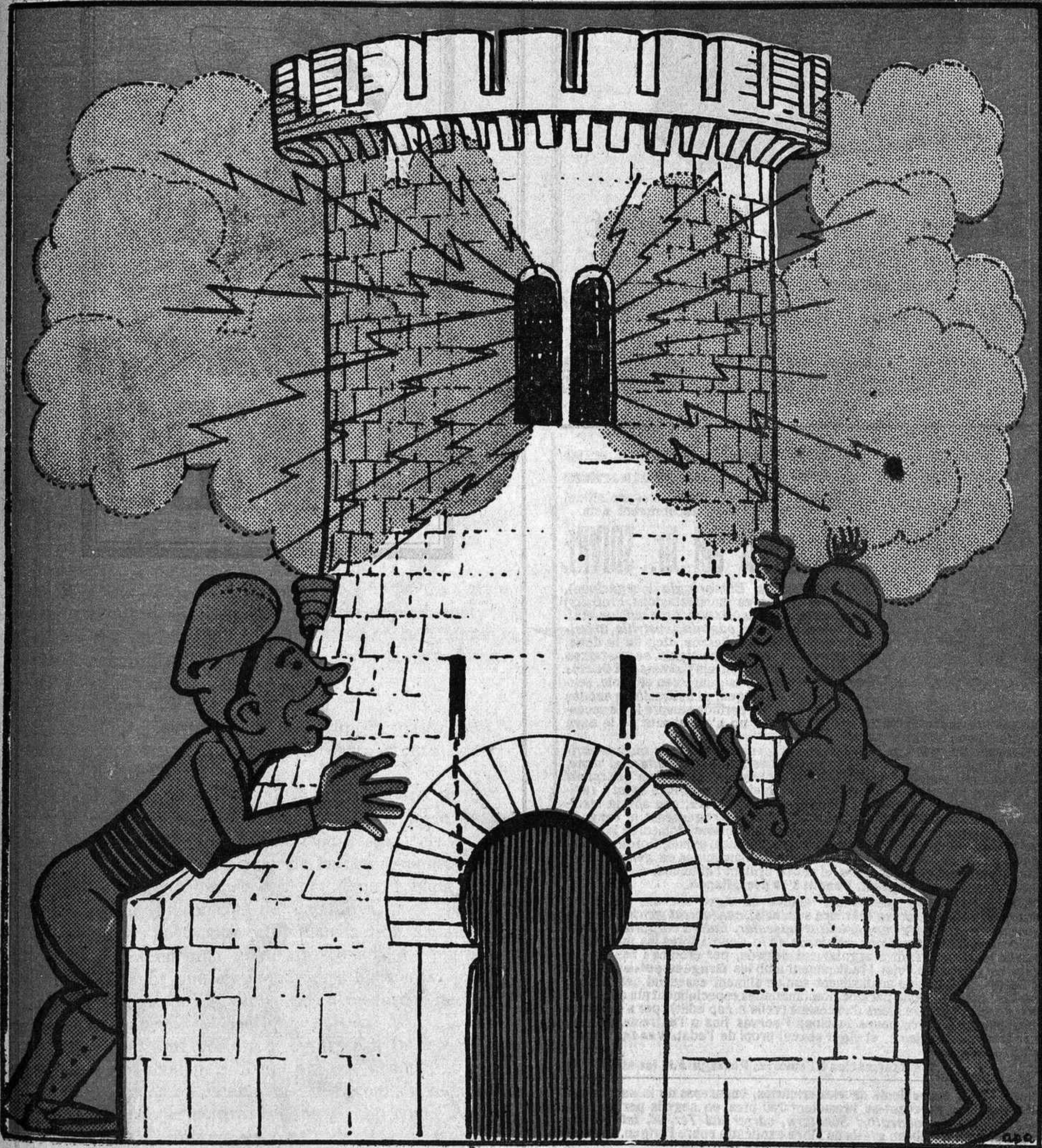

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERTELLER DE LA BIBLIOTECA
ATENEU DE BARCELONA

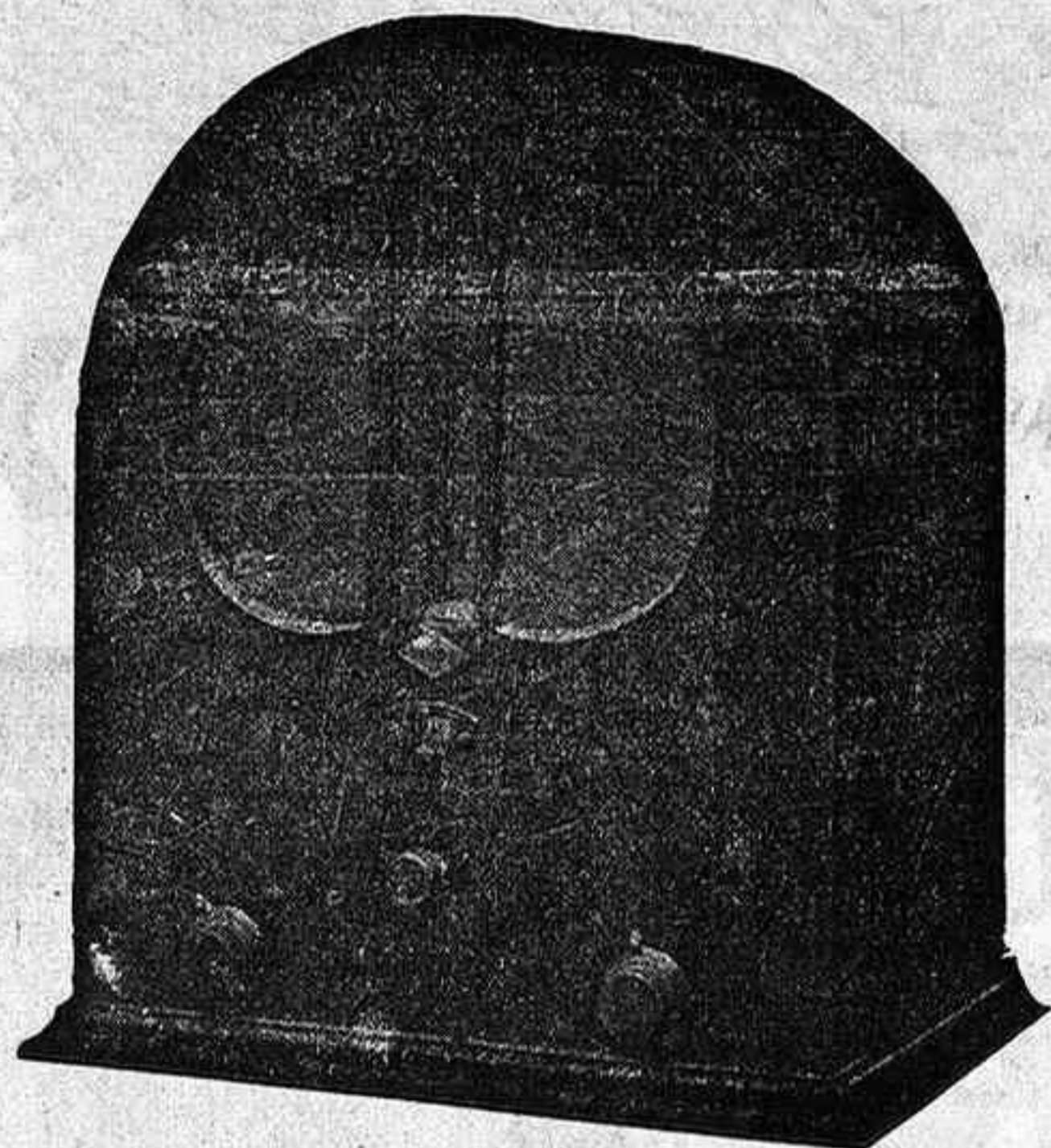

El portuguès: — Què és, aquest xivarri?

El català: — Són els separatistes. Castella encara es troba atapeïda de separatistes...

Receptor RADIO CLIMO

enxufable al corrent, sense antena

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 :: Telèfon 23058

PREU: 400 PESSETES

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOLVRÉ

Vies urinàries: *Blenorràgia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uresitis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugles, etc., tan perillós sempre i que neces-

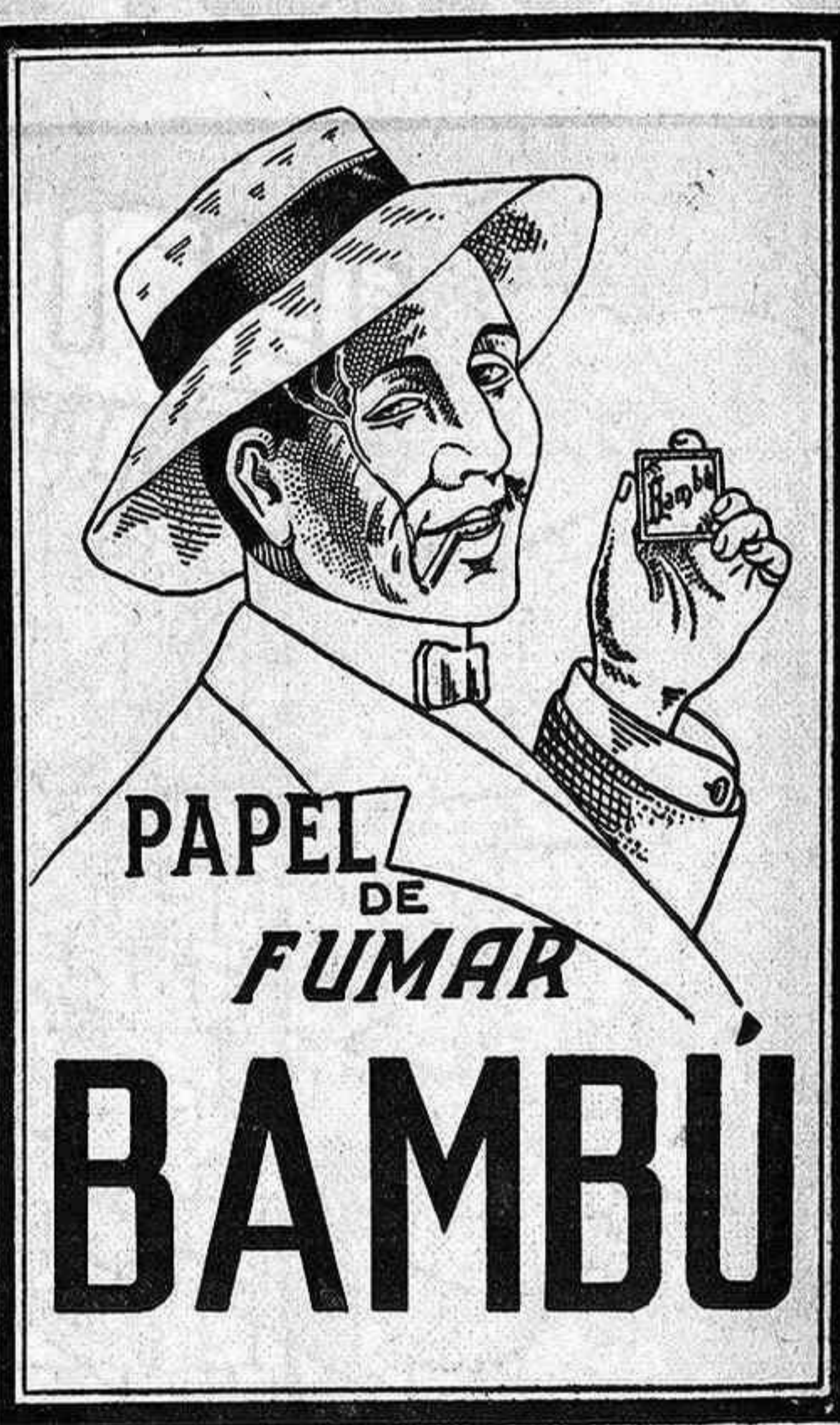
siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avari...), *eczemes*, *herpes*, *úlceres vari-coses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòrrica* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oftines Laboratori Sòkatarç, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

PAPEL
DE
FUMAR

BAMBU

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

Diàleg

Pessimista.—Vol dir que ens el donaran, l'Estatut?

L'O.—I és clar, home, i és clar!

El P.—Oh! Oh! Oh! No tan clar, no tan clar...

L'O.—Tot el més clar possible...

El P.—Bé, però si ens el donen, no serà l'Estatut nostre; serà tan retallat, tan retallat, que no el coneixeran ni els quatre o cinc confeccionadors

que anaren a les soledats de la Vall de Núria per a escriure'l.

L'O.—I ca, home, i ca! Ens donaran tot l'Estatut, sense retocs, perfectament nostrat.

El P.—No hi tinc gaire confiança... Què vol que 'i digui? Conec aquella gent d'allà dalt, i no ens comprenen ni ens comprendran mai.

L'O.—Estic tranquil. Tindrem Estatut. Abans d'acabar el mes que ve. Poc després ens podrem dedicar a fer la gran Catalunya...

El P.—Vol dir que no tancaran el Parlament i ho deixaran per a passat l'estiu?

L'O.—No, home, no. Ara va de debò.

El P.—Sempre que s'ha plantejat la qüestió de Catalunya, ha anat de debò, i sempre ens ho han perllongat...

L'O.—Bé, però és que sota la Monarquia, Catalunya no podia obtenir la seva autonomia. Es a la República...

El P.—Permeti'm que en dubti.

L'O.—Vostè que és un pessimista...

El P.—Oh! I vostè que és un optimista massa lleuger. Veurà: en què es fonamenta vostè per a creure que ens donaran l'Estatut?

L'O.—Home, què vol que li digui jo, pobre de mi?... Jo no hi entenc gaire, de política, sap?; però em fa l'efecte que el Parlament no podria viure sense els 43 vots de la minoria catalana... i que els homes responsables de la República tenen ganes de resoldre d'una vegada aquest conflicte que és el problema de Catalunya...

El P.—Això no és cap raó. Quan la Solidaritat Catalana, també es tenia una xifra aproximada de diputats; i també es podia dir que els monàrquics haurien volgut resoldre el problema de Catalunya per a no tornar-ne a sentir parlar mai més...

L'O.—Doncs, què vol que li digui? Em fa l'efecte que hi ha un esperit molt més liberal ara que abans...

El P.—Tampoc no és una raó. Vegi com s'aixequen les províncies castellanes contra Catalunya, vegi com "A B C" i "El Imparcial" empenen els tòpics de tota la vida amb aquella complaença general. No hi ha un sol diari castellà

que es disposi a defensar completament el problema de Catalunya. Tots diuen que s'ha de resoldre, però tots hi posen entrebancs, crítiques, etc.

L'O.—Tampoc no és un problema de carrer. El problema català l'ha de resoldre el Parlament, i al Parlament no hi ha arribat aquest ambient gregari, anàrquic i disbauxat del carrer...

El P.—Però al Parlament hi ha una minoria socialista, no gaire ben disposada als fraccionaments nacionalistes, hi ha uns agraris — monàrquics — no gens disposats a donar aquest transcendental tomb a l'estructuració de la República, hi ha els del grup "Al servicio de la República", que són descentralitzadors administratius, que no és pas el mateix que autonomistes polítics; hi ha el partit radical de nissaga unitarista...

L'O.—Molt bé. Però davant de tot això hi ha un home: Manuel Azaña.

El P.—I què vol dir?

L'O.—Vol dir que el discurs d'aquest home és el que ha de decidir, en definitiva, l'aprovació de l'Estatut. Sí, és evident; l'Estatut no passarà tan fàcilment com hom creu; però ja no tenen més remei que donar-lo.

El P.—Però, ¿quin Estatut ens donaran?

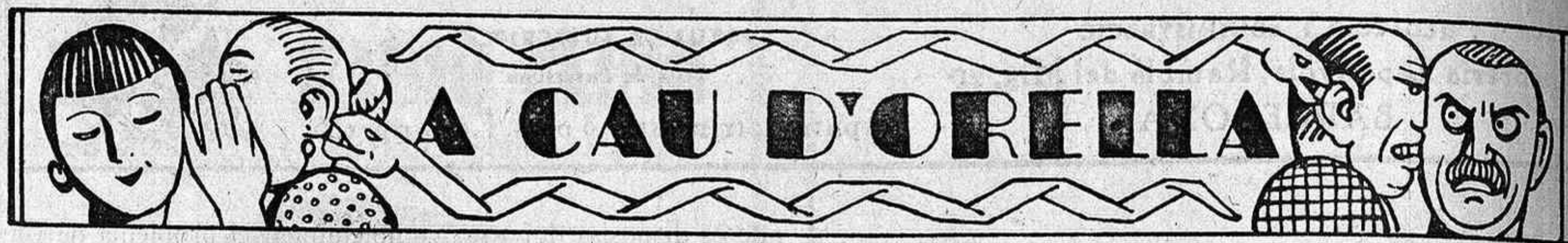
L'O.—El que sigui. Vostè pensi que la nostra terra té tanta vitalitat, que d'una caricatura d'Estat que va ésser la Mancomunitat, En Prat de la Riba en va fer un cos orgànic, viu, ubèrrim i magnífic. Donin el que ens donin, Catalunya ràpidament farà un progrés incommensurable que obligarà les altres regions potencials a demanar per a elles el mateix règim polític-administratiu, la qual cosa vol dir que els entrebancs que ens posin ara a nosaltres, els tindran ells quan vulguin edificar llur propi Estat regional.

El P.—M'ho fa massa llarg. I si no ens donen ni l'ensenyament ni l'ordre públic ni la justícia ni l'hisenda ni la sanitat, què passarà?

L'O.—Home, si no ens donen res de tot això, no hi ha Estatut possible. Però deixeu que ens donin un grapat de cada cosa, i l'estructura nacional està salvada. D'ací un temps existirà República federal a Espanya. Encara domina sobre tot el país l'educació, la il·lustració monàrquica — no en dic cultura, perquè la Monarquia va començar per no tenir-ne. — I tot això de la *soberanía, unidad de la patria, intangibilidad nacional, Monta tanto, Tanto monta* pesa més que l'any 1898... Cal no desesperar. Cal tenir fe. Cal ésser un entusiasta. El món no s'ha pas acabat amb la Constitució de 1931. Si fos així, el partit socialista espanyol no compliria pas amb el seu ideari polític i social. Per a Catalunya, com per a tots els partits polítics espanyols, la Constitució de 1931 és una transició històrica. Dia vindrà que aquesta Constitució serà rectificada d'acord amb altres moviments polítics i socials triomfants que també tindran el seu 14 d'abril. Això vol dir que ningú no ha hipotecat la seva llibertat per a l'endemà. Si un partit polític, si un home, si un poble hipotecués el seu futur en una realitat immediata, moriria d'enyorança. Tothom té l'ambició d'un demà millor. Aquest demà millor és el que cal deixar ben preparat als nostres fills.

El P.—Què vol que li digui, què vol que li digui!...

FRANCESC MADRID

L'Estatut vist per "El Correo Catalán"

La gent va, aquests dies, capficada amb els debats de l'Estatut... Hom viu uns moments d'una tensió enorme.. I, és clar, ningú no es dona compte que vivim "en una tierra de vivos atontados".

Ens ho diu "El Correo Catalán". Discursos? Discussions? No res, pura fatxenda! Som uns badocs...

El quid és un altre. El quid és la francmaçoneria. L'Estat és francmaçònic, l'Esquerra és francmaçònic, Espanya és francmaçònic, Catalunya és francmaçònic, els polítics són francmaçònics... La República, doncs, no li doneu voltes: serà fatalment francmaçònic; és a dir, unitària.

"¿Qué le vamos a hacer?"—conclou el diari "cómico-católico".

No res, home, què vol que féssim, com no sigui un tip de riure?

El "Tenorio", a l'Ajuntament

L'Ajuntament és una casa sinistra. Ho diu, també, si més no, "El Correo Catalán". Hi passen coses molt sospitoses. Els ciutadans honorables—les ciutadanes, sobretot—, eviten d'anar-hi. Aviat veurem voltada aquella casa, si hom no hi posa remei, d'un prestigi de misteri, de contuberni i de crim... Escolteu "El Correo":

"Otro día precisó la presencia de un facultativo para asistir a una señorita mecanógrafa, presa de un desmayo. Se la encontró, según se ha venido afirmando en aquella casa, tendida en el sofá existente en el despacho de un teniente de alcalde."

No creiem, és clar, que l'alcalde es prengui la molèstia d'aclarir-nos aquesta escena de sofà. Seria contraproductiu. L'escena està prou manyosament contada per a excitar l'erotisme malaltís dels quatre capellanets espatllats que llegeixen l'òrgan dels carlins.

I no voldríem pas desencisar-los.

Inconseqüència

En una de les conferències organitzades pels amics d'"El Matí", el doctor Pere Nubiola ha parlat sobre el

tema: "De la fisiologia del matrimoni dels catòlics".

I després de sentir aquestes coses, encara aniran a combregar?

El campionat del "macaroni"

Ha tingut lloc, naturalment, a Itàlia. Divuit "amateurs" dels macarrons han pres part al concurs destinat a establir un nou rècord. Es tractava d'empassar-se una lliura de macarrons en el menor temps possible i sense fer ús de les forquilles.

A una senyal donada, els competidors, als quals havien lligat les mans a l'esquena, es precipitaren sobre els seus plats respectius prèviament preparats.

Un jovencell de 17 anys, de les milícies feixistes, fou proclamat vencedor. Havia acomplert la seva gesta gastronòmica en catorze minuts. Fou aclamat i portat en triomf.

La cosa s'ho valia. Però, en canvi, certs animals, reputats per llur voracitat, tenen, a més a més, el mèrit de la modèstia.

Mal profit li faci!...

Diumenge passat. Hores de la tarda, blaves i daurades. El palau de Pedralbes. Exposició de flors.

Una gran gentada que va a veure l'Exposició de flors. I el palau, que ara és del poble. Però aquesta gentada hi va amb paquets, amb cistells carregats de viandes i llepolies.

Un urbà, que és una mena d'àngel de la guarda de la República, fa deixar els paquets i els cistells a la porta. No és permès entrar amb paquets i cistells als jardins. No és permès menjar als jardins.

Un senyor, un pobre home disfressat de senyor, es queixa:

—Ja ho veieu, quin paper més trist fa la democràcia! No en té costum, de visitar palaus!

I el senyor, el mig senyor, entra. I quan no el veu l'urbà, es treu un sandwich que havia passat de contraban i llença el paper a terra.

Deu ésser monàrquic, segurament és monàrquic.

"El resucitado"

El senyor Abadal—aquesta magna patum de la "Lliga"—va fer la seva politiqueta a la tribuna de les Corts. L'home va voler dir el seu atac a Francisc Macià. I el va dir amb gran complaença del senyor Martínez de Velasco, íntim amic i company del senyor Ventosa i Calvell, del senyor Royo i Villanova i del senyor Abili Calderon, que el varen aplaudir. Homes de sensibilitat com Lluís Bello, van dir, sota veu:

—Aquest home repapieja...

Això ens recorda una anècdota recent. Quan va arribar al Parlament el senyor Abadal, un vell periodista madrileny li va donar una estreta de mà, eloqüentíssima.

—¡Caramba, don Raimundo, qué alegría me da usted!

—Sí, ¿por qué?

—Hombre: porque ya le creíamos a usted muerto.

De llavors ençà, quan parlen del senyor Abadal, li diuen "El Resucitado".

L'home-opereta

El senyor Rahola només fa que anar i venir. Ningú no li fa cas. L'home passeja pel Saló de Conferències, pel cafè; no res. Ni un mal enterviu. Ni una mala pregunta. Ara entra a la Cambra, ara torna a sortir... No res. Ningú no li diu res. I el senyor Rahola es recorda d'aquells temps en què el tenien per ministrable i la gent deia:

—Hombre, si ha sido ministro el tonto de Bertrán y Musitu, ¿por qué no va a serlo el Asombro de Damasco?

L'home-savi

L'altre diputat regionalista és Joan Estelrich. Aquest pobre noi ha estat un desastre. Si hagués estat diputat abans, hauria fet patxoca. Però a Estelrich, per a ésser gran, li manca l'arbre que li dona ombra: Cambó. Estelrich, sense Cambó, és com un ventall trencat. El pobre noi només té un tornameu: Pla. I com que Pla ja té segures les mongetes, no li dona gaire ajut. Es per això que Estelrich ha hagut de tornar a escriure a "La Veu" sota la signatura de "Spectator", per a donar-se de tant en tant algun bombet.

Aquell XIII vegades... Com el rebien abans...

i com el reben ara!

GLOSSARI

EL PRIMER BARRET DE PALLA

Ni aquest rus blanc que a París, en una Festa del Llibre, assassina mon-sieur Paül Doumer. Ni l'obrer que a Marsella atonyina aquell senyor que a Barcelona es deia hereu de Felip V. Ni aquests estafadors monàrquics que per a fer el dolent es dediquen a trencar plaques de carrers. Ni la gran amistat i la gran admiració que envers Jaume Aguadé—i que palesa sempre que li ve a tomb—sent Juanito Casanoves.

No, no; no res d'això no té importància. No res d'això no té prou importància perquè li dediquem aquest Glossari.

Aquest Glossari l'hem de dedicar al primer barret de palla. Cada any ho hem fet, i també ho havem de fer aquest any. Ja ho veuen; nosaltres també som amics de la tradició. Després, encara es queixaran!

Es clar que ens quedaria un recurs: el de ressuscitar el Glossari que l'any passat dedicàrem al barret de palla i que segurament ja ningú no recorda. Com que tots, pel tema, semblen el mateix, semblaria nou.

No ho farem, perquè nosaltres som barrilaires, però no tant. I aquesta ens semblaria una facècia de mal gust.

Així, doncs, farem un nou Glossari al barret de palla, un Glossari més al barret de palla. No vindrà d'un. Altrament, creiem que el barret de palla bé se'l mereix. El barret de palla té una vida breu, efimera i, per això mateix, digna de respecte. Algú—no recordo qui—ha dit que les vides efímeres són les escollides pels déus.

A més a més, cap altre barret—a no ésser el copalta, quan fan regidor qualsevol carbassó amb potes—es compra amb tanta illusió. I cap no es porta, els primers dies, amb tant orgull, amb tant goig.

Després ja són mirats amb més indiferència, fins arribar a la indiferència absoluta. Ai, las, que poca cosa és un barret de palla! Tan poca cosa com un home.

Va torrant-se, va esgrogueint-se, va tornant-se del color de les fulles seques. I un dia, amb els primers freds, desapareix de la circulació.

Hi ha, però, quelcom que ens intriga, que ens neguiteja: on van a parar els barrets de palla quan volen del cap dels homes? Misteri!

En arribar novembre, els barrets desapareixen, no els veus ni en un paller, ni en un drapaire. Jo crec que els homes que duen barret de palla, quan no saben què fer-ne, se'l mengen.

VIRAI

On van els polítics?

On trobar els polítics quan s'han de veure reservadament? Anar al seu despatx és massa vist, i hi ha sempre massa gent. A més, quan un home és al seu despatx, està sempre de mal humor, perquè no pensa més que en l'hora de sortir-ne—a menys que es tracti de certs despatxos de l'Ajuntament.— Es millor, molt millor, anar a trobar els homes públics als indrets més o menys públics de divertiment i esbarjo, i proposar-los o demanar-los el que calgui entre copa i copa i fins i tot potser us en pagaran alguna. Com certes seccions de propaganda cinematogràfica, podríem titular aquesta:

"Voleu trobar..."

...En Giralt o En Casanelles?

Aneu al Hollywood.

...L'Ulled?

Aneu a l'Edén.

...En Ventós o l'Escofet?

Aneu al Royal.

...El catedràtic de Filosofia Font i Puig?

Aneu a l'Apolo.

...El senyor Carner?

Aneu a l'Alkàzar (a Madrid), on el trobareu amb En Prieto.

...En Riera i Puntí?

El trobareu ballant rumbes a l'Estambul, a Madrid, també...

A contraclaror

ENCEFALITIS ESTATUTÀRIA

Hi ha mals que no voien soroll; però el nostre, el dels catalans assedegats de justícia, permet des del xivarri de carreró a la música "da camera" dels virtuoses de l'imperialisme espanyolista. El cas de Catalunya — cas per a *ells*, puix per a nosaltres és un fet i una raó d'existència — admet dictaris, blasmes, atacs de cara a cara i de biaix, brams d'ase i sermons de savi; però exigeix una necessària i peremptòria solució, sense la qual no hi haurà pau material ni tranquil·litat en els esperits. Si hi ha algun illús enderriat a embullar la troca per mitjà de sofismes i d'emboiraments de trenca-closques, perdrà el temps i el fil, puix havem arribat al punt dolç de no deixar-nos entabanar pels salts mortals i tamborelles de l'*abstracte* i del *concret* del *contingut* i del *continent*, de la *forma* i la *figura*, i tantes altres fórmules de passar la corda, enganyar pagesos i atemoritzar ànimes porugues de mena. Havem anat a la font, i en tornem amb el cànter ple. Aquest joc entrebancador de mots creuats de *soberania* i de *competència de la competència*, propi d'unes oposicions a doctorat, el donem per desxifrat abans de jugar-lo. Havem superat l'*isidrisme*, i no se'ns pot fer combregar amb les rodes de molí de la ciència recreativa dels qui volen empetitir-nos amb la mateixa tàctica suggestionadora dels qui manipulaven miracles o eclipsis de sol o de lluna per a ensopir o encisar multituds ignares. En aquest aspecte, els discursos pronunciats suara a les Corts Constituents pels Sánchez Romàn i Josep Ortega i Gasset, *vedettes* de la juridicitat i de la filosofia més cesaristes i teutòniques que hom pugui concebre, podran embadalir els *diletanti* de paraula pulcra, però mai intencionada, camisa planxada i ulleres de carei; però deixa impassibles els qui operen en un cos viu. Ha parlat la "massa encefàlica", de gairell, tortuosament i amb afany d'embolicar les coses, bo i prenent fer-les fonedisses en una mar de confusions. No han reeixit, com no reeixiran els qui vulguin practicar l'art d'escamoteig, més o menys hàbil i aciençat. Per a comprendre el cas de Catalunya, no es necessita ésser savi ni doctor en cap disciplina. N'hi ha prou amb tenir sentit comú i estar posseït d'un esperit de justícia. La qüestió catalana és de voluntat per part nostra i de restitució

Pasqua

El conill: —I quina culpa en tinc jo, que aquest vulgui presumir?

per part dels de l'altra banda: ja veieu si és ben fàcil.

El senyor Sánchez Romàn podrà tenir molta habilitat a defensar causes perdudes i a fer veure blanc el que és negre; però el nostre plet ja està fallat en totes les instàncies, i demanem només que s'executi la sentència. El senyor Sánchez Romàn ha bastit un edifici enginyós damunt uns fonaments inconsistents. Ell s'ha plantejat un problema i ha volgut resoldre'l des del seu punt de vista. Ha fet com aquell jugador de solitaris que, després de no tenir contrincant, es combina capriciosament les cartes.

El senyor Ortega i Gasset — és el mateix de quan la vinguda dels intel·lectuals castellans, o bé ens l'han canviat? — ha afegit l'ofensa a l'agressió, encara que amb guants i vaselina. Ens ha tractat de minoria eternament díscola, negativa, rancuniosa i que es rosega les ungles de despit enfront d'un poble — l'espanyol — que fa una tasca civilitzadora, d'unitat i d'universalitat. Catalunya és, per a ell, una rêmora i un càstig. Va oblidar de dir que la Castella unitària i cesarista va dilapidar no solament l'imperi colonial, guanyat sense esforç i perdut sense glòria, sinó els països aportats per la Confederació catalano-aragonesa. Podia haver afegit que la pseudo-civilització espanyola és blasmada per Flandes, per totes les terres emancipades i pels morescos i jueus bàrbarament espoliats i foragitats. I era de justícia que hagués reconegut que si en els temps moderns Espanya ha pogut semblar quelcom diferent de Turquia o del Marroc, ho deu a la inquietud, a la cultura i a la civilitat d'a-

questa Catalunya befada, explotada i escarnida.

Finalment, el senyor Ortega i Gasset — finalment per al nostre comentari, puix el filosof castellà, tan semblant en moltes coses amb l'ex-nostre "Xènius", va fer-ne *leit motiv*, de la seva peroració — va dir despectivament que Catalunya i Espanya haviere de "conllevarse" fatalment, com un estigma d'origen. Les coses clares; ni nosaltres els catalans havem de resignar-nos a portar damunt, per tota una eternitat, el fardell d'un cos mort, ni els espanyols incomprensius han de voler arrossegar un pes que els privi de volar a aquelles alçaries enyorades. Ens podem "conllevar" amb dignitat i amb plena i mútua llibertat, puix altrament, no estem pas lligats com els germans siamesos. Més clar ja no es pot dir.

FRANCESC CURET

Les causes

El discurs que ha pronunciat el senyor Sánchez Romàn—alguns li diuen Sánchez a seques—ha causat gran indignació entre els amics de l'Estatut.

I diuen que quan el senyor Sánchez vingué a Barcelona amb els intel·lectuals castellans, parlava d'una altra manera del problema de Catalunya.

Però no recorden que no foren els amics de l'Estatut qui convidaren el senyor Sánchez Romàn a venir a Barcelona amb els intel·lectuals castellans: foren els amics de la concòrdia del senyor Cambó.

No us sembla, després d'aquesta explicació, més clara l'actitud del senyor Sánchez?

POLÍTICA I MINISTRACIO

(El Govern de la Ciutat)

Les comèdies d'En Sagarra

Una cosa ben curiosa és la política a través del nostre Ajuntament. Acaparada la majoria i el govern de la ciutat, com amb tant d'encert diu sempre que pot En Casanoves — i sempre que no el contradia l'actitud, és a dir, la votació dels radicals — des del 12 d'abril (de 1931 com tothom sap), la Lliga, no sabem — no ho sabrà mai ningú — si despitada o bé moguda per un tradicional impuls a fer la llesca a la gent quan no és ella que governa per poder-li-la fer quan governa, tot seguit que hi ha una qüestió relliscosa, fa mans i mànegues per fer veure a la majoria el perill, i després torna a fer-ne perquè la majoria no pugui deixar de relliscar-hi.

—Vés amb compte! — li diu. — No passis per aquest indret, que cauràs!

—Vols dir?

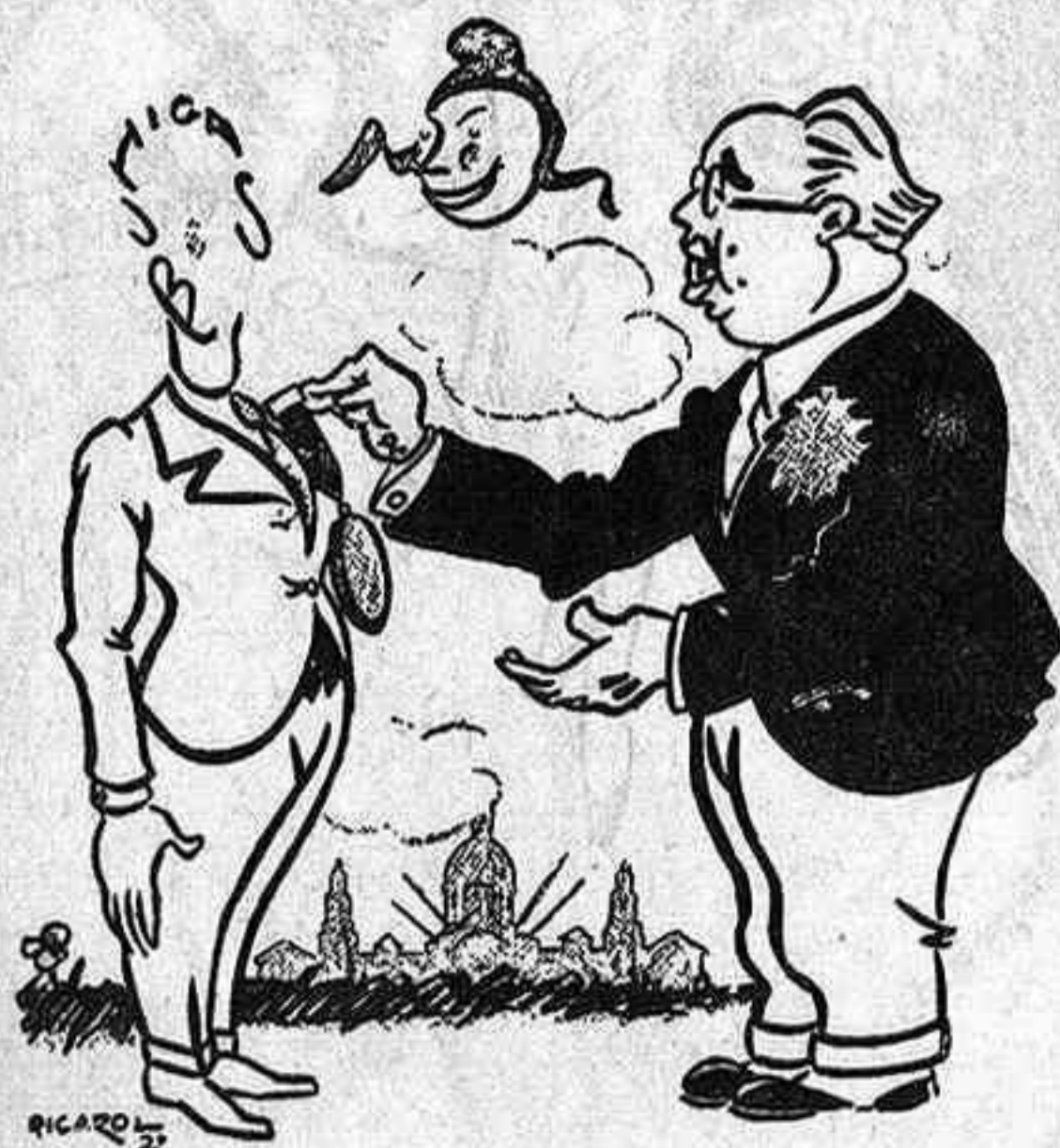
—Ja ho crec! Mira; només t'haig de dir que l'han untat amb oli, i t'ho puc assegurar perquè jo hi entenc molt, en aquestes coses.

—Vols dir? Mira que m'han jurat que no hi havia res d'això!

—Tira, dona, tira! I què t'han de jurar. Només has de mirar això.

I la Lliga es treu un joc de números de la butxaca i els estén damunt la taula. L'Esquerra se'ls mira, es grata el cap, fa una mica el ronsa, i quan va per dir: "Tant diràs...", salta en Sagarra, que ja està preparat, i li crida:

—Llonza, més que llonza, que et penses que ens ho creiem que t'han convençut? Si tot ha estat una comèdia. Ah, però si no voteu amb nosal-

Azaña condecora a Buigas

Cosa que no va saber fer la monarquia.

tres, vindrà el Judici Final! I sereu uns bandarres que ningú no us votarà mai més, i tothom us assenyalarà amb el dit, perquè tothom sap que la Lliga té raó i sempre n'ha tingut, i patatim i patatam.

I aleshores salta En Casanoves:

—Ah, sí? De manera que si no votem amb vosaltres, vindrà el Judici Final? De manera que serem uns bandarres que ningú no ens votarà mai més i tothom ens assenyalarà amb el dit? De manera que tothom sap que la Lliga té raó i sempre n'ha tingut? De manera que patatim i patatam? Doncs, ara ho veureu; i veurem quins han estat els darrers puntals de la monarquia i qui fa campanya contra la República, i si és necessari portarem la guillotina al mig de l'hemicicle.

Ve la votació, i l'Esquerra en massa vota contra la Lliga, que és el que la Lliga volia, perquè després pugui dir que ella era la única que vetllava pels interessos de la ciutat. Ara imagineu-vos només que l'Esquerra es deixés convèncer pels arguments de la Lliga, què passaria? Que els homes de la Lliga passarien a ésser una mena de tècnics de l'Esquerra, i aquesta — si no haguessin passat altres coses — podria governar indefinidament la ciutat.

Però això no pot ésser; no hi hauria cap partit que ho tolerés, i, menys que cap, un partit com la Lliga. I és per això que sempre que es presenti l'ocasió, veurem En Sagarra cridant com un energumen, trencant copes d'aigua, dient coses gruixudes i acudits ofensius.

Per això no serà pas la darrera vegada que es produirà una discussió com la de dimecres de la setmana passada. La qüestió era ben senzilla: Un senyor Casarramona havia llogat a l'Ajuntament, quan l'Exposició, una fàbrica que tenia a Montjuïc, la coneguda fàbrica del mateix nom del senyor. Però l'Ajuntament havia de tornar-la tal com l'havia rebuda. Ara, que sembla que l'Ajuntament d'ara l'havia de tornar com si diguéssim nova i en plena producció, segons es figurava el senyor Casarramona, i s'hi negà. Això era el dia 8 de gener, ens sembla. Però aleshores el senyor Casarramona es digué: "Jo vinc a ésser com aquells venedors dels Encants que en demanen deu i després ho rebaixen fins a tres". I féu una altra proposició de-

manant que li paguessin els lloguers.

I ara ve la cosa. El senyor Casarramona havia deixat, quan encara la tenia llogada l'Ajuntament, la seva fàbrica a la guàrdia civil, i aquesta s'hi va instal·lar. I l'Ajuntament havia de pagar el lloguer d'una casa que ocupava un altre. Ara, que el senyor Casarramona amenaçava amb posar un plet si no se li pagava. El posaria? No el posaria? En Giralt deia que no faltava més, que no el posés; En Comes deia que es pensava que sí que el posaria, i que l'Ajuntament el perdria. I En Llopart deia que no el posaria perquè això i perquè allò. Però quan ja semblava que En Llopart havia convençut la gent, com que no convenia que la gent quedés convençuda, sortí En Sagarra amb aquell drama que sempre porta a la butxaca — i això que el Sagarra regidor no és el Sagarra poeta, però són germans —, i actua el drama i s'arma la comèdia, i ja teniu allò que volia la Lliga, això és, que l'Esquerra voti amb els radicals per poder dir-ho el dia que hi hagi eleccions.

I els altres, per tirar de veta, vinga seguir-li la veta!

Es, realment, un joc molt innocent. Està molt bé d'ésser-ne, d'innocent; però ja fa un any que dura i, en un any, hi ha ben bé temps d'aprendre...

CAMPANETA

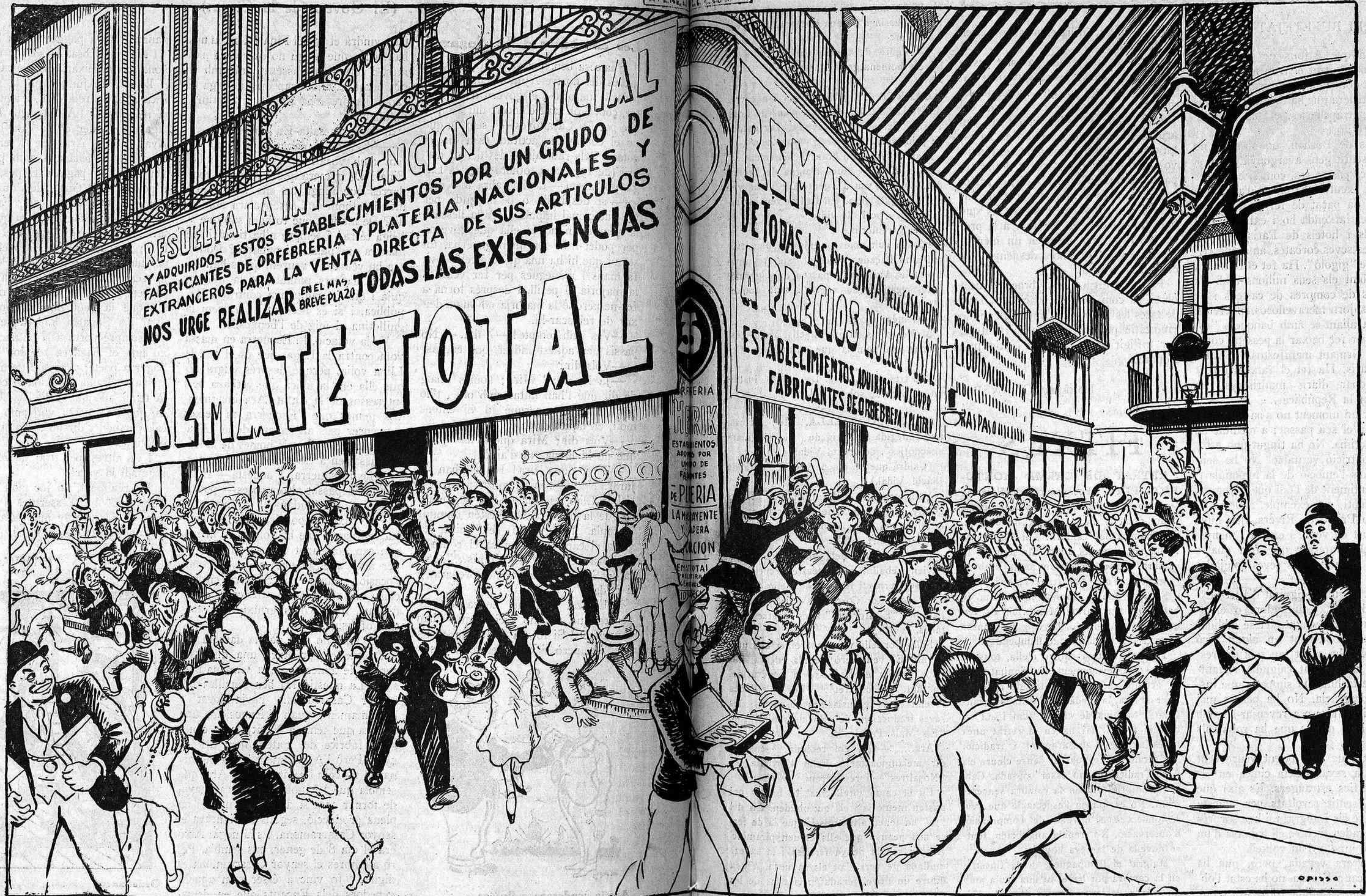
Ordenances

—Jove, no es pot fumar.

—Ja ho pot dir, ja, al preu que està el tabac!...

ASPECTES DE BARCELONA

Carrer Fernando (avui Fivaller)

Què passa a la nostra ciutat, quan una casa regala els gèneres...

CAPRICIS I PARADOXES

L'EX-REI BUFETEJAT

D'ençà que Alfons de Borbón va fugir, abandonant el tron i la família, ha sortit tota una literatura pamfletària i justiciera que ha denunciat al país les seves trapelleries, el seu cinisme, els seus crims.

Alfons de Borbón, no obstant, no se n'ha sentit gens avergonyit. Com si no hagués passat res, com si es trobés en plena excursió de plaer, d'aleshores ençà no ha parat de fer el fatxenda. Ha fet el fatxenda bo i exhibint pels bulevards i hotels de París els seus terns i les seves corbates, amb una frivolitat de "gigoló". Ha fet el fatxenda tot exhibint els seus milions amb els projectes de compres de castells i de llocs de sojorn meravellosos. Ha fet el fatxenda aliant-se amb banquers "escrocs", per fer baixar la pesseta, conspirant i firmant manifestos contrarevolucionaris. Ha fet el fatxenda fent subvencionar diaris madrilenys per boicotejar la República...

Ni per un moment no s'ha deturat a pensar en el seu passat; a meditar en els seus crims. No ha tingut una estona de contrició veritable. No ha sentit tan sols l'emoció de la impopularitat, el sentiment de l'odi que el seguia, com el sentí, per exemple, aquell dissortat de Primo de Rivera, que morí del disgust de veure's exiliat i menyspreat pels mateixos que feia quatre dies que aplaudien les seves galejades d'arlequí embriac.

No ha tingut la dignitat d'altres ex-reis, d'altres ex-emperadors o ex-tirans, que han volgut fer-se oblidar retirant-se noblement en algun recó apartat. No ha sabut tan sols fer respectable la majestat caiguda, voltant-se d'aquesta humana simpatia que inspira la desgràcia. No ha pensat mai sinó a divertir-se o a revenjar-se amb els mateixos diners que ha robat als espanyols.

Es així que hem pogut veure cent vegades la seva rialleta cínica en els diaris gràfics estrangers. Es així que ens hem sentit revoltats per aquesta rialleta que els fotògrafs li han sorprès tantes vegades, mentre ell baixava d'un exprés de luxe o d'un vaixell.

La darrera vegada, però, que ha desembarcat a França, no ha estat l'objectiu d'una màquina fotogràfica que li ha sorprès aquesta rialleta. Ha estat un obrer espanyol que, en veure'l, s'ha

sentit revoltat i li ha engegat un parell de bufetades.

El càstig diríem que ha estat just i admirable; que ha estat verament cavallerívol. Fixeu-vos que l'obrer no ha volgut pas atemptar contra la vida del Borbón; que no s'ha valgut de cap arma agressiva; que l'investida ha estat cara a cara i d'home a home. Fixeu-vos que només li ha volgut donar un parell de bufetades. Es a dir, el càstig que els homes verament superiors infligeixen als poca-vergonyes, als que hom tindria dret de fer anar a la presó, però que ens inspiren un menyspreu tan gran, que hom desdenya d'ocupar-se'n massa.

Per això diria que el braç d'aquest obrer és com la prolongació del braç de totes les terres d'Espanya, alçant-se vindicatiu per damunt de la frontera, per infligir al Borbón un càstig just i oportú.

DOMÈNEC GUANSÉ

FITXES

RETRAT DE CARME MONTORIOL PUIG. (Fet després de llegir la seva novella "Teresa o La vida amorosa d'una dona".) Fons recollit de cambra, una cambra ben cambra: s'hi han deixat molta vida i molts anys. Els tons de la cambra són obscurs. Un angle amb la fulguració d'una finestra esbatanada.

Se sent que la finestra fou oberta de bat a/bat per Carme Montoriol. Es veu que Carme Montoriol ha volgut enfonsar el rostre en la claror que llampegueja.

Tons d'infantesa entorn d'ella, tons de vetlla, d'amanyagament. Casolanitat i vida acompassada com tic-tac de rellotge. Part de fora, la fondària d'horitzons triangulars; carmins de ciutat; fum i sol en barreja ardida. Hi ha en el retrat unes notes alternes: agosament i tradició. Agosament d'esguardar sense cloure els ulls. Tradició de no ésser copsada. Carme Montoriol viu en la cambra sencera. No es fon en l'espectacle que veu. Enfondeix una novella de comprensió, d'observació. No trepidada angoixada, fent-se novella de la seva novella.

Malgrat el llampegueig de la finestra en la cambra pot haver-hi una taula amb un pitxer vessant de moradors de lilà. I àdhuc—i per què no?—el record de curaments femenins i de batecs d'ànima

Benaventurat qui sap comprendre la carn i fugir de la ferum de la carn!

En el retrat de Carme Montoriol Puig no hi ha marc. L'hi poseu vosaltres: un marc apassionat, d'una fusta on no hi entra el grec.

La figura de l'escriptora us obliga a aquest homenatge.

CARRER DE JARDINS. Un carrer ple de jardins. Uns jardins plens de flors. Roses. Gessamins. Clavells. Torrentada de primavera.

I en el carrer un gran silenci calent.

Tres diverses notes d'aigua de brollador. En una, veu d'argent. En l'altra veu de llum que vibra. En l'altra veu imprecisa com d'ocell de vidre.

Trepig remorós.

Passen vuit noies vestides de blau turquí amb llaçades roges al cap. Acompanyant les vuit noies, passen dues germanetes vestides de negre i amb toques blanques.

Res més.

Moltes roses. Molts clavells. Molts gessamins que sembla que encara van florint.

Les tres de la tarda. Les marca, justes, un rellotge de sol.

FELIP CORTIELLA. Me'l recorda una rellegida que faig de "Els Singulars anecdòtics", de Plàcid Vidal.

(Caldrà que un dia parlem de l'obra de Plàcid Vidal.)

Vaig conèixer Felip Cortiella, fa uns quatre anys, en un cafè de Gràcia, on ens reuníem uns amics amb l'intent de fundar un teatre d'art.

Fent memòria dels que a Catalunya havien treballat per al teatre, recordarem la tasca ferma i fervent de Felip Cortiella. I l'escultor Coscolla s'oferia a portar l'autor d'"El Morenet" a les nostres sentades.

Felip Cortiella va comparèixer una única nit. Es vell, però trepidada encara, flameja encara espolsant-se la cendra del damunt. Recordarem: "Les Vetllades Avenir", els entusiasmes ibsenians, les seves traduccions de "Rosmersholm" i de "Els Mals Pastors".

Ara... "—Qui em recorda?"—ens va dir melangiosament Felip Cortiella. —"Nosaltres"—li replicarem.

En el camp intel·lectual hi ha els qui gasten memòria i els qui obliden. Els del "jo" no tenen altra missió que la de fer-se una peanya que ells creuen piràmide. Entorn seu la penya ferrissa i la saget. mullada de verí. Tot els fa nosa. Viuen dintre un núvol foradat pels sons de les trompetes cridaneres i, jupiterescament tronants, no deixen d'udolar blasmes. El altres recorden, s'humilien, saben ample

A camp, i no obliden que ni un bosc ni una literatura no són fets per un pi ni per un home: els fan una diversitat d'expressions i molts arbres de soques més o menys dretes i forçudes. En lloc de capolar, ajunten, apleguen, conreen el record, cerquen esmenar injustícies.

Havem jugat tant i tant a oblidar, que ens sembla que cal que arribi l'hora d'un canvi.

Afegim el nom de Felip Cortiella als altres noms que havem volgut recordar i que creiem que és un deure de recordar.

RAMON VINYES

Art i Artistes

CÍRCOL ARTÍSTIC

Ha estat un encert l'exposició-homenatge a Santiago Rusiñol, artística-ment parlant, puix es tracta d'un recull d'obres de la millor època del malaguanyat pintor, o sia, de la primera en tornar de París, on va perfeccionar-se, assimilant el bo i millor de l'ambient parisenc i interpretant-ho amb mà de mestre.

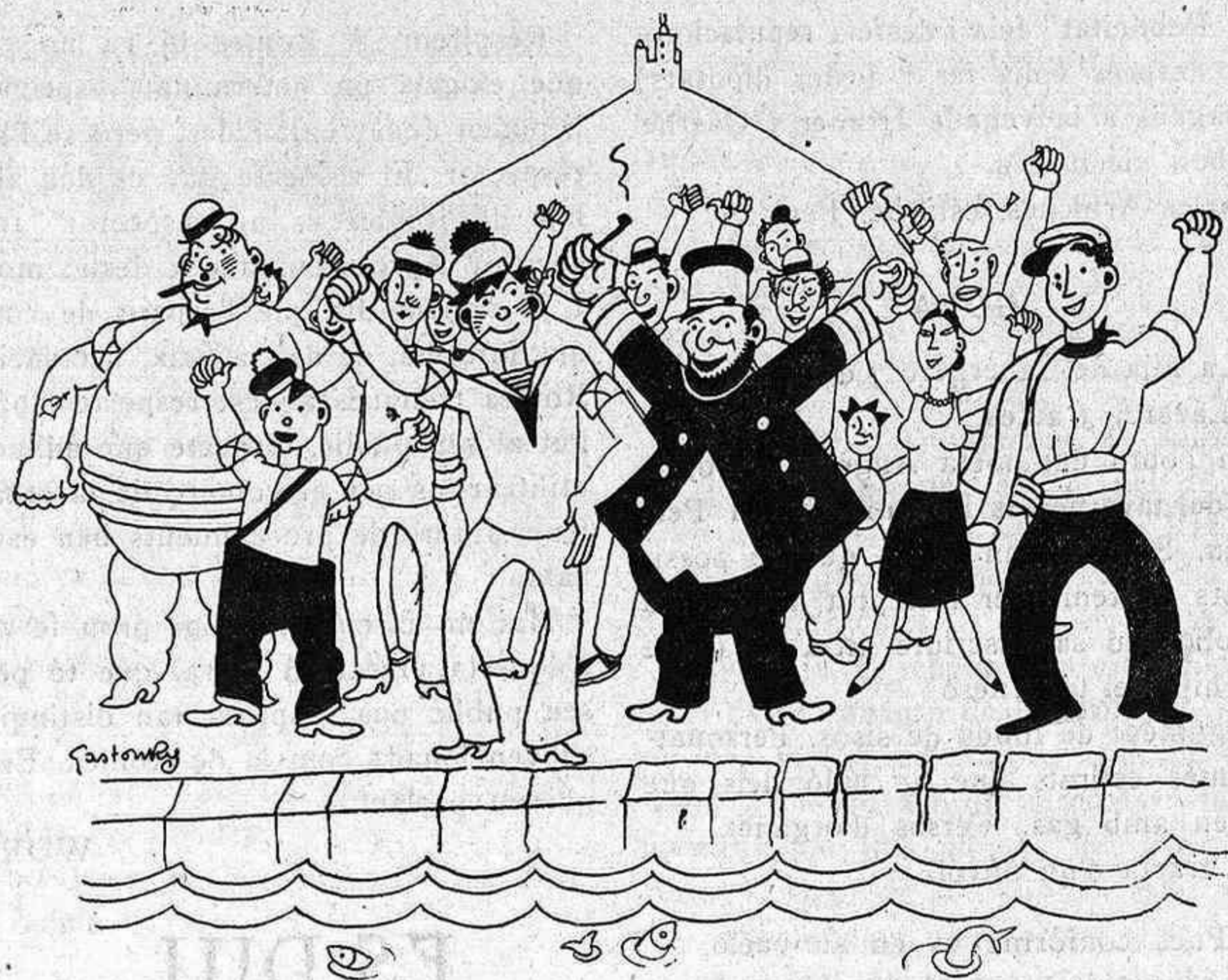
Nosaltres, però, hauríem volgut veure en aquesta exposició, tan esplèndidament installada, una demostració de ço que fou l'obra d'En Rusiñol a través de les modalitats que els anys varen imposar-li, i encara que, com tot hom, estiguem conformes en apreciar que mai no va superar-se després de fer les teles suara exposades, en tractar-se d'un acte del caràcter del d'ara hauria estat més complert posant-hi malgrat fossin unes mostres de la pintura rusiñolesca dels darrers temps.

GALERIES LAIETANES

Com si es tractés d'un artista novell, desitjós de captar-se l'apreci del públic i de la crítica, En Meifrén a cada nova exposició ens mostra un perfeccionament de tècnica o d'impressió, sempre sense sortir-se de la seva modalitat característica i pot dir-se inimitable.

Els paisatges i les marines d'En Meifrén tenen un segell personal i una factura gairebé única, encara que, poc a poc, s'hi marqui una lenta evolució que va des del detallisme acuradíssim de temps passats fins a la pintura actual més amatent a la impressió lluminosa d'un colorit inimitable, tractant eis assumptes amb pinzellada àmplia que dona un valor de concepció escultòrica als plans i volums de la composició.

Mai, com fins ara, no s'havia mostrat En Meifrén en plena possessió

El port de Marsella

Tal com el veuen els que, d'ara endavant, no s'atreviran ni a desembarcar.

del seu art vibrant, sincer i inimitable

Treient, com sempre, els seus efectes pictòrics d'uns colorits llampants simpàtics, En Cardona fa una exposició de teles correctament dibuixades i d'assumptes atractius. Algunes d'elles, d'un tipisme quelcom convencional, tenen, però, un mèrit decoratiu indiscutible.

N'Eulàlia Romagosa ens ha presen-

tat unes quantes teles a base de flors i natures mortes, tractades amb evident bon gust i domini de l'especialitat que les fa molt estimables en son gènere.

Les impressions de París exposades per En Leopold García-Ramón són petites notes de color, força encertades de composició i ambient.

BORIEL

BARCELONA

"El señor Badanas". Comèdia en 3 actes. Autor: Carles Arniches.

Arniches ha escrit una obra més. Té un to gruixut i uns estirabots amb cabota, com els claus. L'obra podria haver estat una bona sàtira, i és una astracanada com tantes altres del mateix autor. Escenes oficials. Escenes d'empleats. Escenes de dones que es tiren els plats pel cap. Unes gotes de sentimentalisme. Un primer acte passable i dos actes avorridíssims. En conjunt, una comèdia nova, que sembla vella, llençada als escenaris perquè les empreses porfidjegen que don Carles Arniches els doni obres. Don Carles, per a complaure-les, escriu barrip-barrap i sense preocupacions de renovellament, con-

fiat en la mansuetud de la seva clientela.

Molts són els que signarien una escriptura assegurant que Carles Arniches és un magnífic saineter, el millor d'Espanya. No ho neguem. Es més, asseguraríem que, comparat amb un tal Màntua que tenim nosaltres, ell és el terrat i l'altre la cambra dels mals endreços. Ha cantat l'excelsitud d'Arniches àdhuc el poeta Josep Carner, i volem creure que seriosament, malgrat sigui conegudeta l'eterna arruga irònica que Carner rumbeja entre el nas i el llavi de dalt. Però nosaltres no creiem pas tot el que se'ns ha dit d'Arniches, com no creguérem, un dia, que en cada gest de Charlie Chaplin hi hagués un tractat de filosofia kantiana, ni en les obres de Sagarra (això en els temps que

"La Publicitat" feia i desfeia reputacions, com després volia fer i desfer diputats) hi hagués a la vegada Homer i Goethe. Un bon xic massa.

Carles Arniches, està bé. Però...

GOYA

"La hija del tabernero", del poeta Angel Làzaro, 3 actes.

En l'obra del poeta Angel Làzaro, la filla del taverner és Eugènia Zúffoli. Perdoneu, Senyor!, un poeta que té possibilitats de tenir per intèrpret a Eugènia Zúffoli i no sap escriure altra cosa que "La hija del tabernero".

Argument de fonda de sisos. Personatges més estirats que un baló dels que s'inflen amb gas. Versos d'organet.

Es tracta d'un núvol.

"Pues conforme va en su vuelo,
se torna blanca y rebota,
limpia y alegre en el cielo,
lo mismo que una pelota."

Amb versos com aquests, únicament es poden guanyar flors naturals en els Jocs Florals de Barcelona.

I passen tres actes mastegats per les dents de la rima: tric-trac; tric-trac! I la Zúffoli va fent de tavernera fatal. I surt el mariner, millor l'home de platja, donjoanesc. També surt, a tirar versos, l'orb poemàtic. I tots plegats es barallen. I al lluny es veu una decoració de mar, car l'obra passa en les costes del Cantàbric.

En recordar el bonic que feia Eugènia Zúffoli en "Arc Iris", comprenem el triomf de la revista damunt del drama. Sobretot quan el drama és escrit amb els versos rodolins de l'autor, de "Proa al sol", versos que grinyolen com un xerrac i són dits per mariners de litografia o de tango.

Senyor! Senyor! Un altre diluvi o un miracle que salvi el teatre!

ROMEÀ

No arribem a temps per a parlar d'Angèlica Galol: estrella de moda. Retallarem, de moment, un xiroi escrupolós de la propaganda que la comptaduria del Romea ha fet a l'obra.

"Es tracta d'una obra, ¿com ho diríem?, d'una obra agosarada. Però cal anar ben de pressa en aclarir: l'obra és agosarada sense passar del "límite decoroso". Això del "límite decoroso" ho deixem en castellà, tal com diu el solt de comptaduria que llegim i hem traduït en part.

L'obra té: "Lances insinuantes, graciosos y regocijantes", això sí: "sin ir un punto más allá del respeto que el público exige".

Respirem. A Romea hi va un públic que exigeix un determinat respecte. Se li poden donar bajanades, però se l'ha de respectar. El respecte que es deu al públic de Romea és un respecte: "¿cómo decirlo? Apresurémonos a decir: moral". I ja volíem dir que l'esperit de comerç que informa, de dalt a baix, l'actuació de Romea trenqués aquest respecte tabú de gut al seu públic, respecte que àdhuc, en utilitzar-los per al comerç de la casa, fa tenir autors de procediments ben esqueixats.

Mai no farem un elogi prou fervorós d'aquesta precaució moral que té per al seu públic una empresa tan distingida i subvencionada com la de Romea. En seguirem parlant.

WORK

ES DIU...

Que la companyia mexicana de "revistas" del "Cómico" no resulta un espectacle original.

Jo crec que sí; si més no, el director

d'orquestra dirigeix, amb indumentària mexicana...

Que està molt malament el negoci teatral a Barcelona.

El que hi ha és que es posen a fer d'"empresaris" gent que no tenen ni tan sols una pesseta.

Que la "tourné" de la companyia de Visita López per Catalunya és a base de "tants alçats".

Què més voldrien!... A partit... i que duri...

Que el Victòria cada dia està ple com un ou.

Sí, com un ou... de Colom...

Que els autors de "Las Leandras" cobren, en la "tourné" per Catalunya, 300 pessetes per representació.

Els "empresaris" es trobaran en molts pobles que no les faran d'entrada. Això és ésser viu...

BRIK

La batalla d'«El Imparcial» i la «imparcialitat» dels guàrdies...

ESQUELLOTS

L'altre dia llegíem: "Unió Democràtica de Catalunya". I ens alegràvem.

Però després vèiem que aquesta Unió Democràtica de Catalunya era instal·lada al Passatge Rivadeneyra, prop de Santa Anna; que hi parlava Pau Romeva, un dels catòlics del grupet de J.-M. Junoy, l'ex-collaborador de "Papitu"; que s'ocupava de Chesterton, el catòlic anglès.

Decididament, les aparences enganyen.

✱

"El Imparcial" segueix la seva grotesca campanya contra Catalunya.

Es una campanya baixa, innoble, grollera, cavernícola... No val ni la pena de prendre-se-la seriosament.

Qui paga, però, aquesta campanya?

La qüestió és aquesta.

El senyor Sagarra és un regidor de la Lliga que a l'Ajuntament no es dedica més que a dues coses: a armar escàndols i a trencar copes.

No li sembla al senyor Sagarra que per això no calia que fos regidor? No li sembla que això són dues coses que poden fer-se perfectament en família?

✱

Hom ha fet, a Sevilla, una extraordinària collita de pistoles.

Ja ho deien, ja, que enguany la collita seria òpima...

✱

El senyor Lerroux ha fet declaracions.

—Jo no sóc català—ha dit—, però sóc anticatalanista, encara que no sóc antica-

talà. Si no fos anticatalanista, seria català, la qual cosa no vol dir que fos catalanista...

Després d'aquestes declaracions, la posició de Lerroux és considerada la més forta per a resoldre cordialment el problema autonòmic de Catalunya.

✱

L'acord de l'Ajuntament de sol·licitar del govern l'aplicació de la Llei de Defensa de la República al senyor Ventosa ha produït gran indignació entre els elements cavernícoles.

Tanmateix, el senyor Ventosa, ministre en el darrer govern de la Monarquia, ha fet més mal a República, amb la seva campanya derrotista de falsedats i de caïumnies, que tots aquells que fins ara, sofrint el rigor de la Llei, han estat mutats, empresonats o deportats.

Que es faci, doncs, justícia: que la Llei sigui igual per a tots.

Imp. "L'Esquella". -- Om, 8, Barcelona

Caruso, Fleia, Tito Schipa, Pau Casals, Sagi-Barba, etc., etc.

Totes les celebritats impressionen en discos

**La voz
de su amo**

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efíacs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulants de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersiicals. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estriçnina, ni fòsfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

La terrible feridura

(APOPLEXIA)

S'evita i cura amb el famós

ANTIAPOPLECTIC VALLVERDÚ

Flascó, 10 pessetes, a totes les farmàcies

Detalls: Laboratoris KLAM - Reus

Publicitat efectiva? A

"L'Esquella de la Torratxa"

Demaneu dades a

DOMÈNEC DIUMENGE

Argenteria, 6, 2.ª, 2.^a

Mobles i Matalassos
A TERMINIS i SENSE FIADOR

Santa Anna, 18

Barcelona

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA
(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i espectacles moderns de
JOSEP SANTPERE

Avui, divendres nit, i totes les nits: L'èxit de l'any,
LA REINA HA REL·LISCAT
Llibre d'ALFONS ROURE Música de J. M. TORRENTS
Es despatxa a tots els Centres de Localitats

TEATRE COMIC

Gran Companyia Mexicana d'Atraccions i Revistes típiques
LUPE RIVAS CACHO

Avui, divendres, nit: La revista frívola internacional
A TRAVES DE AMERICA
Es despatxa a tots els Centres de Localitats

BA-TA-CLAN

Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 3,30 :: Nit a les 9,30
El millor programa de varietés - 60 ARTISTES - Joventut,
Art, Luxe, Bellesa, Distinció-ESTER-LUCENTINA - A. ESTEVE
M. VILLANOVA - GERMANES GIMENO - MARINA LÓPEZ
Zaraha - Lluïseta Muñoz - Miss Varietés - Maruja Amaranto
TRIO LANTHOS
Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinada

ROYAL CONCERT

Marquès del Duero, 106 - Telèfon 20384
Direcció artística: LEOPOLD MORAL

El Music-Hall de les cares boniques
Cabaret d'1 a 4 matinada
ORQUESTINA REMEN WARTY i P. GALLO

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS
Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats
DETALLS PER PROGRAMES

VIES URINARIES

Curació especial garantitzada i ràpida de la blenorràgia i les
seves complicacions - Avariosis, Pell, Morenes, Diatèrma

CLINICA FONTOVA

Carrer Nou de la Rambla, 4 (abans Conde del Asalto)
D'11 a 1 i de 5 a 7 Econòmica, de 7 a 9

La casa BASTIDA s'engrandeix

Passeig de Gràcia, 18 :: Telèfon 15247 :: BARCELONA

GRAN BASAR DE SASTRERIA sistema Nordamericà

El secret del nostre èxit és degut a tres raons: 1. La fórmula d'un nou estil aplicat a l'art del vestit. - 2. Tenir sempre disponible el vostre vestit, tant gran com petit, amb gustos seriosos i en gran fantasia. - 3. L'organització de la fabricació i venda directa al comprador i escrupolosament amb un petit benefici.

Som els que va implantar i facilitar el vestit amb la major elegància i la més incompetent baratura, evitant acudir als sastres de mida que, amb els seus preus elevats, era impossible seguir els corrents de la moda. Oferim en la nostra SECCIÓ DE SASTRERIA la següent norma de preus:

Vestits confeccionats, tipus reclam.	des de 10 pessetes fins a 30 pessetes
Vestits confeccionats, qualitat superior	des de 40 pessetes fins a 75 pessetes
Vestits a mida, en qualitats econòmiques	des de 30 pessetes fins a 60 pessetes
Vestits a mida, gèneres de gran fantasia	des de 50 pessetes fins a 100 pessetes
Pantalons econòmics	des de 5 pessetes
Pantalons fantasia	des de 8 pessetes

Els nostres avantatges amb preu de liquidació els veureu demostrats amb els nombrosos maniquis que als nostres aparadors exhibim, amb models d'estil i gust modern. Això fa que ens engrandim i que la nostra venda vagi sempre en augment.

L'amplitud de les nostres existències arriba fins a les qualitats més selectes i luxoses, sempre amb una gran dif·rència de preus més barats.

En casos de necessitat, tenim muntada una SECCIÓ DE CONFECIÓ A MIDA, que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores.

SECCIÓ DE CAMISERIA

Camises blanques	des de 3,95 pessetes	Camises popelin	des de 6,95 pessetes
Camises percala	des de 4,95 pessetes	Calçotets	des de 1,95 pessetes

Preus que regeixen a altres Seccions de la Casa

Impermeables	des de 15 pessetes	Cinturons	des de 0,95 pessetes
Trinxeres	des de 10 pessetes	Lligacames	des de 0,50 pessetes
Americanes punt	des de 20 pessetes	Mocadors butxaca	des de 0,50 pessetes
Americanes esport	des de 15 pessetes	Mitjons fantasia	des de 0,50 pessetes
Guardapols	des de 5,95 ptes.	Tirants	des de 0,95 pessetes
Gorres	des de 0,50 ptes.	Païames	des de 3 pessetes

Obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi Popular, de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi, i altres diversos presents, segons l'import de les compres.

NOTA.—Els que de fora Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa, poden escriure, i adjuntant 0,25 pessetes, en segells, rebre mostres, figurins i un sistema especial per a prendre's les mides, amb les instruccions necessàries, per tal de rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

No deixeu de comprar les tres obres de l'any
La verdad de la Francmasoneria - Per la justícia i per la llibertat - Les cadenes d'Eva

Darrers llibres que han sortit

La verdad de la Francmasoneria. - Ramón Díaz

Indudablemente será el éxito del año el libro del Maestro Masón, porque en este libro se describe toda la verdad y es a la vez una fuerte réplica al libro del Pbro. Tusquets. Un libro que todos leerán.

Per la justícia i per la llibertat. - Lluís Capdevila

El valent batallador de la ploma, el que diu la veritat per damunt de tot, ha compilat en aquest llibre una sèrie de treballs vibrants; el que més es destaca entre ells és el retrat del Borbó.

Les cadenes d'Eva. - Domènec Guansé

Aquesta novel·la que ha escrit Guansé és una de les obres que ha obtingut millor acollida entre el públic en la Diada del Llibre d'enguany, per la seva prosa brillant.

Ocho meses y un día en el Gobierno Civil. - Francisco Madrid

Este libro es interesantísimo por su valor documental. Francisco Madrid, el inquieto, el infatigable periodista y escritor, ha alcanzado un éxito con este libro.

DICCIONARI

Català-Castellà Castellà-Català

Per A. ROVIRA I VIRGILI

Preu: 15 ptes.

ALTRES LLIBRES NOUS

LAIA, Salvador Espriu	4 ptas.	PASAJEROS DE TERCERA, Kurt Klaeber	6 ptas.
VINT ANYS, Carles Soldevila (poesies)	2 »	LA CALLE SIN NOMBRE, Marvel Aymé	6 »
CELÍSTIA, J. Roig i Raventós	5 »	HA NACIDO UN NIÑO, Charles Yale Harrison	5 »
FILOSOFIA I CULTURA, Serra Hun- ter	»	EL FALSO PRÍNCIPE, Harry Domela.	6 »
A BORDO HAY UNA MUJER, Caba- llero del Mar	»	ZOLA, H. Barbusse	6 »
LA COQUITO, J. Belda, ilustrada por Bosch	6 »	FIN Y PRINCIPIO, H. Zur Muhlen.	5 »
INICIACIÓN EN LA VIDA SEXUAL.	7 »	MEMORIAS DE UN BARBERO, G. Ghermanetto	6 »
EVA, Carles Soldevila	5 »	LA REVOLUCIÓN ESPAÑOLA, J. Maurín	5 »
L'HEREU, Prudenci Bertrana (Premi Crexells 1931)	5 »	LA CONQUISTA DEL TRIGO POR LOS SOVIETS Anna Louise Stong	6 »
EL INFIERNO, H. Barbusse	6 »	LA CIENCIA EN EL PAÍS DE LOS SOVIETS, I. G. Crowter	4 »
EL SECRETO DE LOS RAYOS IN- FRARROJOS, A. Tolstoi	6 »	DÍAS DE INFANCIA, Máximo Gorki.	10 »
EL HIMNO ESLAVO, F. C. Weiskopf.	5 »		
LA CALLE SIN SOL, N. Tokunaga	6 »		

NOTA. Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls atorguen descomptes.

Les batalles de Don Clodoaldo

—Es veu ben bé que ja he fet a tots! Es veu ben bé que això de l'Estatut és massa fort per a mil